

**DÜNYANIN EN BÜYÜK ÇEVRE RAPORLAMA PLATFORMU OLAN CDP'NİN
2023 YILI TÜRKİYE SONUÇLARI VE LİDER ŞİRKETLER AÇIKLANDI**

**SU İLE İLGİLİ RAPORLANAN FIRSATLARIN POTANSİYEL
FİNANSAL GETİRİSİ, SU RİSKLERİNİN SEBEP
OLABİLECEĞİ MALİYETLERDEN 3 KAT DAHA FAZLA**

Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'nun 2010 yılından bu yana Türkiye çalışmalarını üstlendiği CDP'nin 2023 yılı İklim Değişikliği ve Su Programı Türkiye sonuçları ve lider şirketler, 21 Mayıs'ta düzenlenen "CDP Türkiye 14. İklim Değişikliği ve Doğa Konferansı, 2023 Sonuçları ve Ödül Töreni" ile açıklandı.

Türkiye sonuçlarına göre, 2023 yılında, CDP'nin üç temel programı olan iklim değişikliği, su güvenliği ve ormansızlaşma kapsamında çevresel verilerini açıklayan şirketlerin oranında yüzde 36'lık bir artış görüldü ve raporlama yapan şirket sayısı 116'ya ulaştı.

Türkiye'de CDP aracılığı ile yapılan raporlamalara göre su risklerinin doğrudan operasyonlar üzerindeki potansiyel finansal etkisi 2 milyar dolar civarındayken, söz konusu riskleri ele almak için gerekecek tahmini yatırımların maliyeti 1,7 milyar dolar düzeyinde. Fırsatların potansiyel finansal getirisi ise 6,3 milyar dolar ile su risklerinin sebep olabileceği maliyetlerden 3 kat daha fazla.

Türkiye çalışmalarını **Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'nun** üstlendiği dünyanın en büyük çevre raporlama platformu olan **CDP'nin 2023 yılı Türkiye Sonuçları**, 21 Mayıs 2024 Salı günü, **CDP Türkiye 14. İklim Değişikliği ve Doğa Konferansı, 2023 Sonuçları ve Ödül Töreni** ile açıklandı. **Garanti BBVA'nın** ana sponsorluğunda Türkiye faaliyetlerini gerçekleştiren **CDP Türkiye'nin** 2023 yılına ait analizlerini ve bulgularını içeren "**İklim Değişikliği & Su Programı 2023 Türkiye Sonuçları Raporu**" ve CDP'nin Global Derecelendirme Metodolojisine göre belirlenen **CDP Global ve CDP Türkiye Liderleri** etkinlik sırasında kamuoyu ile paylaşıldı.

Açıklanan sonuçlara göre, Türkiye'den raporlama yapan şirketlerin emisyon verilerinde olumlu yönde bir iyileşme trendi görülmekte. Geçen yıla göre emisyonlarında mutlak bir artış raporlayan şirketlerin oranı yüzde 25'e düştü ve önceki yıl raporlanan yüzde 51'lik

orana kıyasla önemli ölçüde ilerleme kaydedildi. Ayrıca, şirketlerin yüzde 53'ü emisyonlarında azaltım olduğunu raporlamış ve bir önceki yıl azaltım raporlayan şirketlerin sayısını neredeyse ikiye katlamıştır.

Şirketlerin yüzde 93'ü iklim kaynaklı potansiyel fırsatları belirlemiş durumda; ancak, iklimle alakalı tanımlanan toplam risk miktarı (811), raporlanan fırsatların (251) 3 katından fazla. Bu durum, Türkiye'de iklimle ilgili risk ve fırsat algısının arasında önemli bir fark olduğunu ortaya koyuyor.

Şirketlerin yüzde 65'i, biyoçeşitlilik konusunu yönetim kurulu düzeyinde ele almış ve/veya şirket içinde biyoçeşitlilikle ilgili konuları ele alması için üst düzey bir yönetici atamıştır. Ayrıca, şirketlerin yüzde 54'ü, biyoçeşitliliği korumayı amaçlayan girişimleri açıkça desteklemiş ve/veya bu kapsamında halka açık bir taahhütte bulunmuş durumda.

Şirketlerin yüzde 81'i su çekimlerini üçüncü tarafların kaynaklarından sağlarken, genellikle suyu yine üçüncü tarafların alanlarına deşarj ediyor (yüzde 81). Şirketlerin yüzde 62'si suyunu önceden arıtma yapmadan üçüncü tarafların alanlarına deşarj ederken, şirketlerin yüzde 12'si herhangi bir arıtma işleminden geçirilmeyen suyunu doğrudan doğal çevreye bırakıyor. Bu tablo, Türkiye'de şirketlerin atık su deşarj yönetimini sorumlu bir şekilde yapmayı önceliklendirmesinin aciliyetini vurguluyor.

Şirketlerin yüzde 66'sı plastikle ilgili hedefler belirledi ve bu hedeflerin çoğu plastik ambalaj ve atık yönetimine odaklanıyor. Raporlanan hedef metrikleri arasında en yaygın olarak, tek kullanımlık plastik ürünlerin ortadan kaldırılması (yüzde 21) ve kullanılan ve/veya üretilen plastik ambalajın toplam ağırlığının azaltılması (yüzde 16) metrikleri yer alıyor.

ÇEVRESEL RAPORLAMANIN EVRİMİ

CDP Türkiye Konferansı bu yıl "**CDP'de Yeni Dönem: İklim Raporlamasından Doğa Raporlamasına Geçiş**" teması ile gerçekleştirildi. CDP, 2024 yılında, tüm raporlama temalarını (iklim değişikliği, su yönetimi, ormansızlaşma) bir araya getirerek şirketler için yeni ve bütünleşik bir kurumsal soru setine geçiş yaptı. Küçük ve orta büyüklükteki şirketlerin raporlama yolculuğunu teşvik etmek ve kolaylaştırmak amacıyla yeni bir KOBİ soru seti yayınlayan CDP, ayrıca şirketlerin raporlama yükümlülüğünü azaltmak ve zorunlu raporlamayı teşvik etmek amacıyla dünyanın önde gelen standartları ve çerçeveleri ile iş birliği yapmaya devam ediyor. Bunların en önemlisi, Uluslararası Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları Kurulu'sunun (ISSB) iklimle ilgili açıklama standardı olan IFRS S2'yi sorularına entegre etmesi oldu. Türkiye'de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayınlanan Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları da ISSB'nin bu standartlarına dayanıyor.

Konferansın açılış konuşmasını **Garanti BBVA Sürdürülebilirlik Lideri Seray İmer** gerçekleştirdi ve konuşmasında *"İklim krizi dünyamız için en önemli risklerin başında gelirken; biyoçeşitlilik, orman alanlarının varlığı, suyun ve plastiklerin yönetimi gibi konular da büyük önem taşıyor. CDP şirketleri artık iklim raporlamasından bütünleşik doğa raporlamasına doğru yönlendirmek istiyor. Garanti BBVA olarak 2009 yılından bu yana iklim değişikliği, 2015'ten beri de su programına şeffaf şekilde raporlama yapıyoruz. CDP Türkiye'nin ana destekçisi olarak ülkemiz raporlama yaklaşımındaki ilerlemeyi takip etmek bizler için ayrı bir mutluluk. CDP'ye yanıt vererek şeffaflığını ve kararlılığını ortaya koyan tüm şirketlerin örnek teşkil ettiğine inanıyor, lider şirketlerimizi tebrik ediyor, bu pozitif trendin gelecek yıllarda da katlanarak büyümesini temenni ediyorum."* dedi.

Konferansın ana konuşmacısı olan **Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) Sürdürülebilirlik Raporlama Kurulu Başkanı Patrick de Cambourg** AB regülasyonları perspektifinden sürdürülebilirlik raporlamasının gelişim ve dönüşümünü aktardı ve konuşmasında şu değerlendirmeyi yaptı: *"Biliyoruz ki uzun vadede standart kurumsal raporlama ancak iki bacaklı olduğunda etkili olabilir. Bu bacakların ilki gelişmiş olan finansal raporlama; ikincisi ise hali hazırda gelişmekte olan sürdürülebilirlik raporlamasıdır. İki bacaklı bu sistemin yürümesi ise bu raporlamalar arasında etkili bir koordinasyonun sağlanmasına bağlıdır."*

Konferansın bir diğer konuşmacısı **CDP Avrupa'dan Sorumlu Raporlama Başkanı Ariane Coulombe** ise CDP'de Yeni Dönem konusundaki yaklaşım ve hedefleri dile getirdi. Coulombe konuşmasında *"Türkiye'de, şirketlerin CDP aracılığıyla çevresel verilerini gönüllü olarak raporlamalarına dair belirgin bir trend görüyoruz. Bu çok önemli çünkü raporlar aksiyon almak için gerekli olan veriyi sağlıyor. Pazarın olgunlaşmasının bir yansıması olarak, Türkiye'deki şirketler giderek daha fazla şeffaflığın iklim değişikliği karşısında eyleme geçmek için temel adım olduğunu kabul ediyor. Bu şeffaflık, şirketler için sermayeye erişimi sağlar, iş verimliliğini artırır ve mevcut ya da gelecekte ortaya çıkacak düzenlemelerle uyumu destekler."* dedi.

CDP İklim Değişikliği & Su Programı 2023 Türkiye Raporu'nun sonuçlarını açıklayan **CDP Türkiye Ülke Programları Yöneticisi Mirhan Köroğlu Göğüş**, konuşmasında şu bilgi ve görüşleri dile getirdi *"CDP Türkiye olarak, 2010 yılından bu yana Türkiye'deki şirketlerin iklim konusunda harekete geçmesi ve raporlama ile ilgili global gelişmelere uyum sağlamaları için çalışmalarımızı yürütüyoruz. Ancak artık biliyoruz ki iklim değişikliği sadece sorunun bir parçası. Bilim bize gösteriyor ki iklim ve doğa eş zamanlı bir şekilde ele alınmalı. Raporlama söz konusu olduğunda doğanın bütün bileşenlerine, ekosistemleri ve biyoçeşitliliği de içerecek şekilde odaklanmamız hayati bir önem taşıyor. Bu da hepimiz için*

yeni bir dönem demek. Artık tüm dünya ile birlikte iklim raporlamasından doğa raporlamasına ve daha bütünsel bir yaklaşıma doğru evrileceğiz.” dedi.

“İKLİM RAPORLAMASINDAN DOĞA RAPORLAMASINA GEÇİŞ” PANELİ

Konferans kapsamında düzenlenen “İklim Raporlamasından Doğa Raporlamasına Geçiş” başlıklı panelin moderatörlüğünü Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü **Ata Can Bertay** yaptı. Panelde; CDP Doğa Standartları Lideri **Nicole Hardiman**, Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi (UNEP FI) Doğa Ekibi Kıdemli Müdürü **Verena Kraus** ve Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Biyoçeşitlilik ve Ekosistem Hizmetlerine İlişkin Hükümetler Arası Platform (IPBES) Dönüştürücü Değişim Değerlendirme Raporu Baş Yazarı **Sevil Acar** konuşmacı olarak katıldı.

Panelde son yıllardaki gelişmeler ışığında, kurumsal raporlama söz konusu olduğunda gezegenin bütün sınırlarını kapsayacak şekilde doğa temelli bir raporlama yapmanın önemine vurgu yapıldı. **Nicole Hardiman**, önümüzdeki döneminin şekillendirilmesinde CDP'nin nasıl bir rol üstlendiğine odaklanarak bu geçişin şirketler için ne ifade ettiğini açıkladı. **Verena Kraus** ise finans kuruluşlarının doğayı kendi iş yapış stratejilerine ve karar alma süreçlerine nasıl entegre ettiğine değindi. **Sevil Acar**, IPBES'in değerlendirmelerine dayanarak, şirketlerin doğayla olan ilişkisine ve bu ilişkinin doğa üzerindeki etkilerine odaklandı.

ÖDÜL TÖRENİ- TÜRKİYE'DEN 23 GLOBAL LİDER

CDP'ye raporlama yapan tüm şirketler dünyanın en güvenilir derecelendirme metodolojilerinden biri olan CDP metodolojisine göre derecelendirildi. Çevre alanında dünyanın en prestijli listelerinden biri olarak kabul gören **CDP Global A listesine** Türkiye'den girmeyi başaran 23 şirket ile bu sene rekor bir artış kaydedildi. Bu şirketlerden **Aydem Yenilenebilir Enerji, Brisa, Mavi, Migros** ve **Yapı Kredi** hem İklim değişikliği hem de Su güvenliği kategorilerinde Global A listesine girerek tüm dünyadan 61 lider şirket arasında yer almayı başardı.

İklim Değişikliği Programı kapsamında A notunu alan 358 Global A Şirketi'nin 18 tanesi, Su Güvenliği Programı kapsamında ise 101 Global A şirketinin 10 tanesi Türkiye'den. Ayrıca, 32 şirket İklim Değişikliği ve Su Güvenliği kategorilerinde (A-) derecelendirme notunu alarak **CDP Türkiye Liderleri** listesine girmeyi başardı. 11 şirket ise CDP **Tedarikçi İlişkileri Derecelendirmesi (SER)** kategorisinde A notunu alarak SER liderleri arasında yer aldı.

Etkinlik kapsamında CDP Global A Liderleri olan şirketlerin **CEO'larının mesajlarını** içeren video gösteriminden sonra ödül töreninin açılışını **Kamu Gözetimi, Muhasebe ve**

Denetim Standartları Kurumu (KGK) Başkanı Hasan Özçelik yaptı. Özçelik konuşmasında "Çevre alanında dünyanın en prestijli listelerinden biri olan CDP Global A listesine Türkiye'den giren şirketlerimizi ve diğer kategorilerde yer alanları kutluyor ve başarılarının devamını diliyorum. Diğer yandan, sürdürülebilirlik raporlaması yapan ve yapacak olan tüm şirketlerimize çalışmalarında kolaylık ve başarılar diliyorum." dedi. Ardından tüm liderlere ödülleri yine kendisi tarafından takdim edildi. CDP Türkiye ödülleri bu sene de üç boyutlu yazıcıyla ve tamamen doğada çözünebilir malzemeyele üretildi.

Etkinliğin kapanış konuşmalarını CDP Türkiye Direktörü **Melsa Ararat** ve Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu Direktörü **Ata Can Bertay** gerçekleştirdi.

Editöre Not:

CDP GLOBAL A LİDERLERİ

CDP 2023 Global A İklim ve Su Liderleri: Aydem Yenilenebilir Enerji A.Ş., Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş., Mavi Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş., Migros Ticaret A.Ş., Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.

CDP 2023 Global A İklim Liderleri: Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş., Adm Elektrik Dağıtım A.Ş., Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş., Elsan Elektrik Gereçleri Sanayi ve Ticaret A.Ş., Gdz Elektrik Dağıtım A.Ş., Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş., QNB Finansbank A.Ş., Sabancı Holding A.Ş., Şekerbank T.A.Ş., T.İş Bankası A.Ş., T.Vakıflar Bankası T.A.O., Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş., Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.

CDP 2023 Global A Su Liderleri: Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş., Coca-Cola İçecek A.Ş., Enerjisa Enerji A.Ş., Park Cam Sanayi Ticaret A.Ş., T.Halk Bankası A.Ş.

Raporun tamamına ulaşmak için:

<https://cdpturkey.sabanciuniv.edu/tr/content/cdp-turkiye-iklim-degisikligi-ve-su-raporu-2023>

CDP Türkiye hakkında daha fazla bilgi için: <https://cdpturkey.sabanciuniv.edu/tr>